

PETRA PAVLÍČKOVÁ

TANEC SMRTI

EDICE
ČESKÉ
TAJEMNO

Děsivé příběhy skutečných míst

PETRA PAVLÍČKOVÁ

TANEC SMRTI

Děsivé příběhy
skutečných míst

Copyright © Petra Pavlíčková, 2025
Cover design © Miroslav Ferdinand
Cover illustration © Depositphotos

Odpovědná redaktorka: Jana Rajnyšová
Jazyková korektura: Mgr. Erika Hanáčková

Vydalo nakladatelství Fortuna Libri Publishing, Praha 2025
www.fortunalibri.cz

První vydání

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozmnožována,
ukládána v jakémkoliv vyhledávacím systému, nebo přenášena
v jakékoliv formě ani elektronickými, mechanickými,
kopírovacími, nahrávacími a jinými prostředky bez
předchozího souhlasu majitele práv.

ISBN 978-80-7546-656-3

*Manželovi a dceři,
kteří mě donutili nevzdat to*

ÚVODEM

Od útlého dětství jsem od prarodičů a rodičů slýchala tajuplná vyprávění, příjemně se při jejich příbězích bála, a pak mě jednou – už v dospělosti – napadlo, že bych záhadnou historii naší země mohla přiblížit i dalším lidem toužícím vydat se po stopách dávných pověstí a legend nebo se dozvědět o nejhorších tragédiích, které se u nás odehrály.

Nebylo lehké vybrat třicet příběhů o tajemstvích, starých zločinech, vraždách, strašidelných pověstech a zvláštních lidech. Přesto jsem se o to pokusila. Některé příběhy v knize jsou známé, o jiných jste možná ještě nikdy neslyšeli. Historii své vlasti by ale měl znát každý. A s ní souvisí právě i tyto mysteriózní případy, které se staly její součástí. Pokud vás zajímají morbidní a pochmurné fenomény, objevování těch nejbizarnějších míst, událostí a osob z našich dějin, můžete se na stránkách této knížky vydat na cestu časem směrem do minulosti.

PETRA PAVLÍČKOVÁ je vystudovaný knihkupec. Psaní ji lákalo od malička. V současnosti pravidelně publikuje na platformě Medium.cz. Zajímá se o zvláštní a tajemné případy, osudy lidí i historické události.

Žije s manželem a dcerou na samém okraji západních Čech a ctí tradice svého rodného a milovaného Chodska, kraje tvrdohlavých a tvořivých lidí.

DEVĚT KŘÍŽŮ, MÍSTO S KRVAVOU MINULOSTÍ A DUCHEM MRTVÉ NEVĚSTY

Příběhy lásky, zrady či pomsty se proplétají celými českými dějinami. Můžeme v nich narazit na velké tragédie a doslova šílené osudové události.. A to všechno dohromady najdeme na místě zvaném Devět křížů. Tento název se postupem doby stal všeobecně známým; každý ví, že se tam něco stalo, někdo zná details, někdo ví jen o nějaké „rozstřílené svatbě“, někdo si vybaví údajného ducha zkrvavené nevěsty, který má skákat řidičům před auta u sjezdu na Domašov. No a někdo zas oblíbený a proslavený motorest. Jisté je jedno – devět impozantních dřevěných křížů u exitu 168 na dálnici D1 nemine žádný řidič bez bázlivého zachvění, mrazení v zádech a zvláštního pocitu, který tyto bizarní pomníky vyvolávají.

Co se tu odehrálo, že je tohle místo tak fascinující i po mnoha staletích? Počátek celé krvavé legendy totiž můžeme vystopovat až do nesmírně vzdáleného roku 1540. A jak už to tak bývá, na začátku každé pověsti je zrno pravdy, na něž se po celá staletí nabalují další verze a další báchorky, a nakonec už nikdo neví, co je – nebo byla – skutečnost.

V případě krvavé svatby u obce Lesní Hluboké se však lze dopátrat velmi zajímavých věcí, dodávajících celé události punc pravdivosti a věrohodnosti. Vražda svatebčanů se odehrála z pomsty a zhrzené lásky a vešla do lidového folkloru, písní i povídek prostých lidí. Jaký je příběh Devíti křížů? Co se stalo na lesní stezce, kudy se ubíral průvod svatebčanů z kostela ve Velké Bíteši?

Kramářská píseň z devatenáctého století dává malou nápovědu: „*V Moravě v Bíteši blíže, po dnes jest křížů devět, každého přivedou k hrůze, kdo chce o tom co vědět. Jeden slovanský mládenec tam skrz ten les cestoval, že tam vezme konec, ubohý se nenadál!*“

Byla hrozná plískanice, on nemocí sklíčený. Tu zastavil svého koně a klesl k zemi zemdlený. Šel tu rolník z Hlubokého, ten se nad ním smíloval, pojal jej do domu svého, o zdraví mu pečoval...“ zní začátek oblíbené pouťové „mordýřské“ balady, kterou kramáři zpívali dychtivým divákům a ukazovali přitom velké obrázky ilustrující celou historii. To je ale jen začátek. Celá pověst je daleko temnější a hrůznější, než by kdo čekal.

Pozadí celého příběhu se v průběhu věků měnilo. Existuje několik verzí, které jsou si sice podobné, ale v podstatných detailech se liší. Například jména hlavních protagonistů – ta se už asi nikdy nedozvíme. Do pověsti vstoupila dvojice milenců jako Veleslav a Johanka. Někteří však přísahají, že slyšeli od svých dědů a pradědů (kteří to zase slyšeli od svých předků, jak to bývá), že šlo o Karla a Magdalenu. Nelze doložit nejen jména zúčastněných, ale ani to, zda se ona krvavá svatba skutečně odehrála. Povinné vedení matrik totiž nařídil obcím až Tridentský koncil v roce 1563. Nejstarší smolná kniha bítešského hrdelního soudu pochází z roku 1556 a žádný záznam o hromadné vraždě u Hlubokého v ní nenalezneme.

Reálná data, jména osob ani popis oné události se z oficiálních pramenů tedy nikdy zjistit nepodaří. V kolektivní paměti lidí se však celý příběh předává již přes dvacet pokolení – pochází z doby, kdy zemím Koruny české vládl Ferdinand I. Habsburský.

Nejznámější verze pověsti zůstává rámcově stejná a začíná mrazivého únorového dne roku 1539. Lesní cestou, kde nyní stojí devět křížů, putoval mladý Veleslav. Byl to koňský handlír z Uher, šel pěšky do Čech a došly mu síly. Byl vyčerpaný, hladový a nemocný. Počasí panovalo doslova ďábelské, mrazivý víchř mu vhněl ledové krupky do obličeje, mráz byl třeskový a v plískanici už nemohl dál. Veleslav klopýtal po zasnežené cestě, až klesl na zem a omdlel. Měl však štěstí v neštěstí – shodou okolností jel kolem místní sedlák. V poslední chvíli si pantáta sněhem zasypané postavy všiml, naložil polomrtvého mladíka na povoz a odvezl jej do svého statku.

Nemocný mladík blouznil v horečkách, měl zlé sny, všichni čekali, že se z toho nedostane. „Proč jsi ho sem vozil? Nyní nám zde

zemře, ani nevíme, kdo to je!“ lamentovala panímáma a přikládala pacientovi bylinné obklady na čelo a prsa. Po několika týdnech se vše obrátilo a stal se zázrak – Veleslav se na posteli posadil a zvědavě se rozhlížel po světnici. Všiml si také „anděla“, kterého pokládal za výplod svých horečnatých halucinací – krásné dívky, co mu podávala čaj.

„*Ty jsi skutečná?*“ vztáhl po ní ruku. „*Jistě,*“ usmála se Johanka. „*Vypijte to, už jsme měli strach!*“ Přisedla si k němu na postel. Sedlákova krásná dcera se do Veleslava zamilovala na první pohled a on láskou k ní přímo šlel. Jejich city prý byly tak silné, že si připravili i vlastní přísahu – poklekli a slíbili si, že spolu zůstanou až do nejdelší smrti a nikdo mezi ně nevstoupí. To jim ale překazil bohatý otec, který měl s dcerou úplně jiné plány. Její budoucnost měla být spojena s někým zajištěným, kdo by po něm převzal velké hospodářství.

Veleslav naléhal, otec byl však neoblomný. „*Nemáš peníze, nemáš nic. Jsi chudý. Johanka pro tebe není!*“ Nakonec po mnoha hádkách, prosbách, zoufání a výhrůžkách sebevraždou obou milenců pantáta povolil. Alespoň zčásti. Dal Veleslavovi rok, kdy půjde hoch do světa, vydělá si peníze a pro Johanku se vrátí jako bohatý muž. Pak mu ji dá za ženu.

Johanka vroucně slibovala svému milému, že na něj počká, on zase sliboval jí, že se bude snažit přijít k penězům, lepšímu postavení a vlivu, aby mohl předstoupit před neústupného boháče a se ctí žádat o její ruku. Veleslav se nechal naverbovat na vojnu proti Turkům, vzal měšec, v němž měl své poslední peníze z prodeje koní v Uhrách, dal ho Johance a podle pověsti jí řekl: „*Zde sto kusů dukátů, milá líbezná. Ty si skryj, a když se v roce nenavrátím, podrž je za své věno!*“ Uplakaná Johanka svému mládenci horoucně odpřisáhla, že bude čekat, milenci se líbali a loučili celý den a pak Veleslav odjel a ona zůstala sama. A čekala.

Jak už to ale v podobných pověstech bývá, objevil se sličný a bohatý mládenec Jaromír. Rodiče Johance poroučeli, aby si ho vzala. Zprvu byla odhodlaná vydržet a na Veleslava počkat. Vždyť přece přísahala a za nedodržení přísahy by ji stihl od Boha krutý

trest! „*Nežádejte to po mně, tatíčku, zaslíbila jsem se jinému, prosím vás!*“ plakala a klečela před otcem. Hospodář byl však neoblomný, maminka pro změnu Johance klidně a rozvážně vykládala, jaké by s Jaromírem udělala terno, je pohledný, má peníze, bít ji nebude, je hodný... Podlehla. Veleslava poručila Pánubohu, jak se to tehdy dělávalo, a chystala se veselka s Jaromírem. Johanka byla v jádru velmi hodná dívka, trápilo ji, že Veleslava zradila, a navíc si uvědomila, že datum chystané veselky připadne právě na roční výročí jeho odchodu do světa. Srdce jí bilo na poplach. Bylo jasné, že se zachovala hrozně, že podlehla nátlaku rodičů i nedočkavého ženicha. Začala se obávat pomsty a kruté odplaty za svou zradu.

Před svatebním dnem probudil nevěstu hrozný sen. „*Prosila matku, by s oddavky aspoň den prodlela, že se jí zdálo, že viděla dva věnce rozmarýnové a že byly plné krvavých krůpějí,*“ stojí v knize pověstí z 18. století. Panímáma jen mávla rukou a po ohláškách se chystala veselka. Jaromír se nemohl dočkat, až bude Johanka konečně celá jeho. Pospíchal se svatbou co nejvíce, až nastal onen den, který se vepsal do dějin nejen tamního kraje, ale i celé země. A nejen té naší. Tuhle legendu totiž najdeme po celé Evropě, byť v různých obměnách, ale základ je vždy stejný. Dívka a chlapec se zamilují, on je chudý, jde do světa, ona čeká, nedočká se, vdá se, v ten moment se její milý vrátí s obrovským bohatstvím. Vyústění této archetypální pověsti bývá sice různé, vždy má však tragický konec.

Veleslav, tou dobou už poddůstojník, se samozřejmě v předvečer svatby vrátil. Šel se nejdříve převléknout do domašovské hospody, aby předstoupil před svou Johanku jako bohatý muž v krásném oděvu. Když se ale v hospodě usadil za stůl a zaposlouchal se do řečí lidí, zůstal jako opařený. Nemluvalo se o ničem jiném než o zítřejší velké svatbě místní honorace, ke které obě rodiny patřily. Zděšený Veleslav si dal hlavu do dlaní, poručil si alkohol a pil. Přisedl si k němu mladý revírní myslivec, který už byl notně opilý a plakal: „*Já sám Johanku chtíval, zradila i toho nemocného mladíka, nyní si bere Jaromíra, do pekla patří!*“ nadával zoufalý myslivec.

Rozlícený Veleslav se s ním dal do řeči a v alkoholu omámených hlavách se zrodil plán. Plán na strašnou a krutou pomstu. Oba muži seděli v hospodě až do rána a vše důkladně promysleli: „Zabijeme je. Zabijeme je úplně všechny. Ublížili nám, tak jim vezmeme život. Důrazně ti nakazují, ušetři nevěstu. Johance se nesmí nic stát! Ona to musí vidět, tu zkázu, kterou způsobila! Musí být takto potrestána!“ hučel Veleslav do myslivce. To, že musí zůstat novomanželka naživu, bylo jedinou podmínkou celého vražedného plánu. Ostatní už bylo zoufalému Veleslavovi úplně jedno. Oba zdrcení muži si plácli a vydali se vykonat dílo příšerné pomsty.

U cesty si počíhali na část svatebního průvodu vracejícího se z kostela ve Velké Bíteši. Měli arzenál zbraní – šest pistolí a čtyři arkebuzy (dlouhé palné zbraně), aby nemuseli znovu nabíjet a neztráceli tak „drahocenný“ čas. Konečně se z dálky ozval drkot kol povozu a veselé výskání rozjařených svatebčanů. Vozy dojely na vzdálenost třiceti metrů, když oba mstitelé vystoupili ze stínu mohutných stromů a nastala krvavá řežba. První dvě rány zasáhly do hlavy nevěstina otce, ženichova matka byla střelena přímo do srdce. Další a další střely hvízdaly do davu ječících lidí. Zmatení svatebčané se pokoušeli o útěk, ale marně. Veleslav i myslivec střileli, dokud hlasy neutichly.

Po chvíli, když se zvedl dým ze střelných zbraní a klesl prach zvířené pěšiny, spatřili oba vrazi dílo zkázy. Okolo cesty leželo sedm rozstřílených těl – a mezi nimi i Johanka. „Nevěsta i ve smrti vypadala jako anděl, v bělostném čele však zel otvor po smrtící kulce. Krvavé krůpěje tekly přes otevřené oči, šaty potřísněné, krev se vsakovala do prachu cesty. Veleslav žádal, aby mu odpustila, přes modrající rty se však nevydral ani poslední povzdech...“ čteme sugestivní popis celé legendy ve sbírce pověstí z osmnáctého století.

Veleslav při pohledu na mrtvou Johanku zešlél žalem. Začal proklínat Boha, rouhat se a jedinou ranou zabil svého spoluviníka – myslivce, který nevěstu zřejmě zavraždil. Pak poklekl k Johančinu tělu, vzal svou mrtvou milou do náruče, zoufale s ní trásl a plakal. Pak se rozhodl: „Nemohu zůstat naživu. Co jsem to učinil?!“ spílal si. Pravou rukou otočil pistoli ke svému srdci

a zastřelil se. Verzí, jak k této masové vraždě došlo, existuje několik. Útočícího myslivce měl zabít ženich, nebo měl Veleslav omylem střelit Johanku sám. Také jeho povolání se mění – z koňského handlíře byl třeba obchodník, nádeník, maďarský kupec nebo velmi bohatý slovenský mládenec. A jelikož nevěsta byla zabita omylem, je ve hře i plán únosu, který se zvrhl ve střelbu. Prameny se rozcházejí i o době Johancina čekání na svého milého – místo jednoho roku měla čekat roky tři.

Historici, kteří celou pověst o umrlčí svatbě dlouhodobě zkoumali, také nemají jasno v mechanice provedení celé vraždy. V šestnáctém století byla střelba samotná nesmírně komplikovaná. Používaly se ládovací předovky, na jejichž zapálení byly potřeba doutnáky. Muselo se zamířit a čekat, až doutnák dohoří, navíc nebylo jisté, jestli střelný prach vůbec chytí. To záleželo na vlhkosti. Drsně řečeno – nebylo možné postřílet tolik lidí najednou. Vrazi by v tomto případě mohli mít spíše kuše nebo nože.

Tyto spekulace jsou samozřejmě nasnadě. Nikdo neví, co se vlastně stalo a vše je jen ústně předávaná legenda, která ale měla své pokračování. Podle pověsti se na místo krvavé vraždy seběhlo celé okolí a krutá smrt svatebčanů se rozkřikla po celém kraji. Lidé v posvátné hrůze a strachu raději ani nevycházelí ven. Tragédie „*umrlčí svatby*“, jak se události začalo říkat, byla navíc umocněna děsivou povídkou, která se rozšířila hned po pohřbu všech zavražděných. Na místě krvavé tragédie se totiž začala zjevovat nevěsta. Johanka byla vídávána hlavně za mlžných dní, jak se v potrhaných a zkrvavených svatebních šatech smutně potuluje po okolí. Malé děti ji viděly tolikrát, že odmítaly onou cestou chodit, matky je nepouštěly ven a strašily: „*Jestli budeš zlobit, přijde pro tebe krvavá nevěsta!*“

Pak už ducha zavražděné Johanky viděl snad každý, všichni se osudné stezce vyhýbali. Bohabojným lidem však došla trpělivost v okamžiku, kdy nebohou Johanku spatřil i mnich z benediktinského kláštera v Rajhradě. Muži víry se rozhodli, že udělají záhrobnímu strašení přítrž a na místě vraždy vztyčili devět vysvěcených křížů. Jakmile tam kříže stály, začalo se povídat, že jsou

pod nimi mrtví svatebčané pochovaní. Pravděpodobně byla jejich těla uložena jinde, ale postupem let to všem splynulo v jedno – kříž rovná se hrob. *„Všech devět u té silnice v tom létě pochovali, ku strašné věčné památce tam devět křížů dali. Každý mimo tudy jdoucí povzdychne s outrpností: Bože, Otče vševědoucí, dej jim věčné radosti. Amen!“* zní jakýsi lidový epitaf, který se rozšířil v sedmnáctém století.

Pod nejvyšším křížem uprostřed má odpočívat Johanka. Kříž, pod nímž leží její údajný vrah, pravidelně uhnívá. Proto se každých sto let kříže znovu vysvěcují, někdy i vyměňují; naposledy se tak stalo v roce 2020. A nevěsta má strašit dál. Existuje řada výpovědí řidičů, kteří projíždějí po dálnici a před nimi se objeví bílá postava. Mikrospánek, počasí, představitivost? Vysvětlení mají místní, co na duchy nevěří – tento kraj je vesměs zahalen mlhou, která v kombinaci se sluncem nebo deštěm může vyvolat dojem nějakého mlžného zjevení.

V roce 2012 natočila Česká televize na místě údajného masakru zajímavý dokument. Za přítomnosti archeologů a odborníků s radarem bylo prozkoumáno okolí křížů. Sonda žádné lidské ostatky nenalezla. V šedesátých letech tu ale nějaké kosti nalezeny byly. Při pokládce nové kabeláže elektrického vedení byla kolem křížů několikrát strojově vybrána hromada zeminy, kterou žádný odborník nezkoumal, a často byla odvezena pryč. Možná i s ostatky. Místní lidé totiž našli v hromadě zeminy kosti a uschovali je. Pak je předali archeologům z Brna, kteří je uložili zpět do výkopu. O výsledcích zkoumání nejsou žádné zprávy.

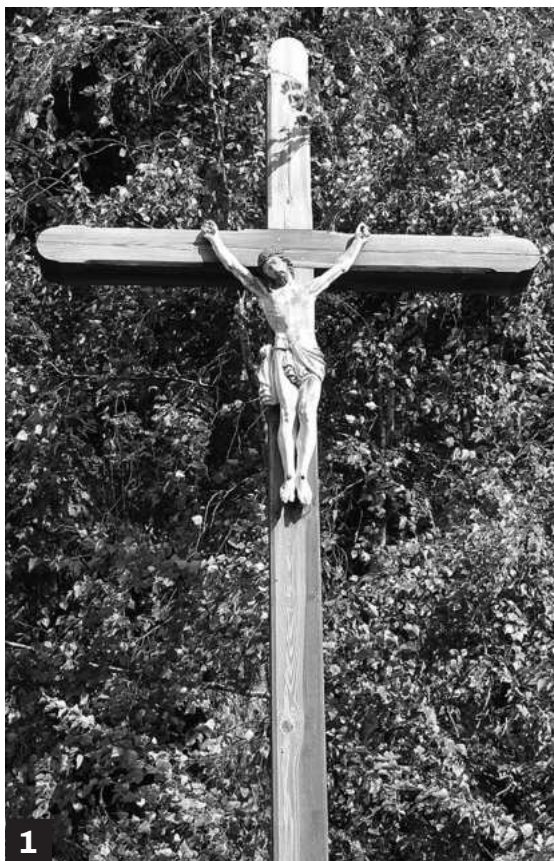
Podářilo se ale přece jen něco vypátrat – možné jméno onoho lakomého sedláka, který Veleslava našel na cestě – pantáta Kopáček. Z archivních dokumentů totiž vyplývá, že jedním z nejbohatších sedláků byl právě muž jménem Kopáček, jehož dcera by mohla být ústřední postavou celé tragédie. Verze pověsti o umrlčí svatbě bude možná úplně jednoduchá: *„Myslím, že jde o více příběhů spojených dohromady. Někoho přepadli loupežníci. Jinde se navzájem ve sporu pobilo velké množství lidí. Zhrzený milenec zastřelil ženu, která dala přednost jinému... A tak postupně*

vznikala legenda,“ řekl tehdejší správce zámku Lesní Hluboké. Zní to velmi rozumně a pravděpodobně.

Jak to bylo doopravdy, to se už nikdo nedozví. Vše dávno odvál čas, jen oněch devět monumentálních křížů se tam stále tyčí jako výstražné memento. Vypráví příběh o zášti, touze i zištnosti a pomstě. A také o lásce, která se zvrhla v zášť a vedla k zoufalým a tragickým činům.

Krvavá nevěsta prý stále pobíhá po dálnici D1. Pokud ji potkáte, nemáte prý panikařit. Nebrzděte, nestrhávejte volant, nic takového. Zkrátka jen jedte dál. Třeba pak Johanka (nebo Magdalena) konečně dojde klidu.

Pod prostředním křížem má odpočívat sama nevěsta

Pomník devíti křížů je monumentální a respekt vzbuzující památník, který skrývá pověst o temné tragédii

Slavný motorest je oblíbeným cílem zastávky řidičů

DOLSKÝ MLÝN S KRVAVOU POVĚSTÍ

Těžko bychom v Čechách hledali magičtější a tajuplnější mlýn. Genius loci Dolského mlýna zasáhne úplně každého, kdo na osamocené místo uprostřed lesa vstoupí. Už to, že ruina kdysi prosperujícího mlýna stojí na tak pustém místě, je samo o sobě podivné. Tajemná samota láká i filmaře – natáčela se tu „mlynářská“ scéna z pohádky Pyšná princezna. Dolský mlýn najdeme v Českém Švýcarsku nedaleko vesnice Kamenická stráž na soutoku řek Kamenice a Jetřichovické Bělé a je jedním z vůbec nejstarších dochovaných vodních mlýnů.

První historické zmínky o něm se objevují v roce 1515, kdy byl mlýn součástí panství hradu Ostrý. V 17. století sloužil mlýn i jako pekárna, od roku 1814 zde fungoval lihovar a výčep piva. Od 19. století se zde postupně přestávalo mlít obilí a v budově začal být provozován zájezdní hostinec. Poslední stálí obyvatelé odtud odešli v roce 1945. Bývalý výstavní mlýn a zájezdní hostinec po ukončení provozu postupně chátral, až se jeho rozvaliny staly oblíbenou atrakcí turistů, filmařů i výletníků. Atmosféra tohoto místa ale na citlivější jedince působí poněkud tísnivě a mnozí návštěvníci tu zažívají skličující pocity.

V okolí mlýna se prý dodnes zjevují podivné postavy, záhadná světla a jsou zde slyšet zvláštní zvuky. Za tmy k mlýnu raději nikdo nechodí a fotografie noční zříceniny bývají plné prapodivných šmouh a stínů. To všechno má prý na svědomí krvavá legenda o lidské chamtivosti, předávající se mezi místními z generace na generaci. Při draní peří a černých hodinkách krajánci a vandrovníci vypravovali nejen o této srdceryvné pověsti, která vešla i do jarmarečních a kramářských písní pod názvem *Jsouc na řece mlýn*. Co tak hrůzného se mělo podle legendy v Dolském mlýně odehrát, že se tento morytát stal výstrahou pro široké okolí?

Přenesme se nyní do šestnáctého století, kdy podle pověsti v Dolském mlýně žili manželé, mladá a krásná mlynářka a pan otec, oblíbení v celém okolí. Panímáma nenechala bez přístřeší jediného vandrovníčka nebo nepatrného krajánka, štědře obdarovávala almužnou žebráky a mohl se na ni obrátit každý potřebný. Mlynář svou ženu miloval, byl veselý, neustále si pohvizdoval, mlýn klapal a pan otec měl jen jediné trápení – dědic, vytoužené děťátko, se pořád nedostavovalo! Mladá panímáma chodila na poutě, modlila se, dávala milodary a prosila pánaboha, aby konečně počala.

Jednoho krásného dne přiběhla za manželem a říká: „*Víte, pane otče, co je nového?*“ Smála se přitom na celé kolo: „*Bude nás víc. Budu chovat. Už nejsem sama, jsem v naději!*“ No to bylo slovo! Pan otec radostně běžel do vzdálené vsi, kde uctil v hospodě všechny sousedy; pivo i kořalka tekly proudem. Když mu o pár měsíců později podávala porodní bába zavinutého novorozeného synka, mlynářče, k otcovskému požehnání a políbení, řinuly se mlynáři po tvářích slzy dojetí.

Syn dělal rodičům samou radost. Rostl, byl zdravý, chytrý, „*jako živé stříbro,*“ pokyvovala hlavou kmotřička. Všichni předpokládali, že převezme po otci řemeslo a mlýn. Dalších potomků se tito dobří lidé nedočkali.

Ne snad, že by je nechtěli! Ale útlá mlynářka zůstala po prvním porodu neplodná. Vkládali proto do syna veškeré naděje. Jaké zděšení však rodiče zažívali, když jim hoch oznámil, že chce jít do světa na zkušenou, nelze ani popsat. „*Nikdy. Takové zklamání mi nepřipravíš! Nepustím tě!*“ řekl rázně otec. „*Chci do světa, tatínku, dovolte mi to. Nasbírám zkušenosti, domov je mi malý. Vráťím se a mlýn převezmu,*“ prosil syn, líbal otci ruce a přemlouval rodiče tak dlouho, až nakonec povolili. Dědic rodu si vzal uzlíček, maminka mu na cestu upekla chléb, zamával a vydal se do světa.

Mlynář a mlynářka byli odchodem jediného syna úplně zlomeni. Nejprve od něj sice dostávali zprávy, ale jak ubíhaly měsíce a pak i roky, posel, který projížděl kolem samoty na koni, neměl pro zoufalé rodiče ani jedinou řádku. A jejich srdce, kdysi tak

radostná a laskavá, se zatvrdila. Celá desetiletí o svém synovi neslyšeli, ztratil se někde ve světě. Povaha obou manželů se dočista změnila. Dříve laskaví lidé se uzavřeli před světem jako pavouci, jen přichozím sedlákům obilí semleli. A začali šकुdlit a lakotit. Dukáty doslova „křečkovali“, i když už neměli pro koho. „*Dávno jsem ho již pohřbil. Jistě v tom světě zahynul. Zlatáky jsou mi milejší než syn, který si otcovského domu nevážil!*“ řekl tvrdě pan otec, když v noci při svíce počítal nahromaděné zlato.

A pak nastala bouřlivá noc, kdy starý mlynář tvrdě spal. Panímáma si také ani nevzpomněla, že by měla zapálit hromničku a modlit se za synův návrat. Okorale duše obou manželů neměly na nic takového ani pomyslení. Když se ozvalo zabouchání na dveře, vzbudili se sice, ale ani nechtěli jít otevřít. „*Nějaký žebrák. Ať všichni táhnou pryč!*“ zařval zle pan otec. Bouchání však neustávalo; mlynářka zaklela, rozsvítila lucernu a otevřela dveře. Osopila se na neznámého člověka, který stál na prahu, aby okamžitě odešel. „*Prosím o nocleh, panímámo,*“ řekl polohlasně zarostlý podivín v dlouhém plášti a širáku. „*Dobře vám zaplatím...*“ ukázal naditý váček, ze kterého vyndal zlatý dukát. Stará žena zpozorněla. Při lesku drahého kovu pozbyla poslední zbytky kdysi dobrosrdečné a milé povahy. Pozvala hosta dál, ukázala mu, kde si má lehnout a běžela za manželem.

„*Ten má peněz! To by bylo něco!*“ vykládala vzrušeně probuzenému mlynáři. „*Takový špindíra a tulák, a co má zlata! Nikomu nebude chybět,*“ usoudil muž a šeptem se s manželkou poradil o šíleném plánu, který také okamžitě realizovali. Ve světle blesků se zalesklo ostří sekery. Na tulákovu hlavu dopadala rána za ranou, až byl zmasakrován k nepoznání. Oba pak stáli tiše nad mrtvolou neznámého muže a jen se uculovali. Panímáma stáhla tulákovi z krku váček se zlatem. „*A je to,*“ utřel si mlynář zkrvavené ruce. „*To se nám povedlo,*“ mlaskl chtivě, když vezl rozsekanou mrtvolu na trakaři k poli, kde zavražděného chudáka zakopal.

Na druhý den se na sebe s panímámou neustále usmívali a přepočítávali velké bohatství. Přijel sedlák ze vsi s obilím, pan-táta vyběhl ven a překvapil jej svou usměvavou tváří. Vždycky